

Uitspraak

De klachtencommissie (hierna te noemen: de commissie) heeft kennis genomen van de klacht van <naam klager> (hierna te noemen: klager), verblijvende in FPA de Boog te <woonplaats>. De klacht is gericht tegen 1) een besluit tot beperking van de bewegingsvrijheid vanaf 12 mei 2021 en 2) een besluit tot beperking in het gebruik van communicatiemiddelen vanaf 19 mei 2021. Deze besluiten zijn genomen door <naam verweerster>, klinisch psycholoog (hierna te noemen: verweerster).

Verloop procedure

- Klachtenformulier van <naam klager>, ontvangen op 19 mei 2021;
- Mondelinge (telefonische) aanvulling op de klacht door <naam klager>, ontvangen op 21 mei 2021;
- Verweerschrift met bijlagen van <naam verweerster>, ontvangen op 25 mei 2021.

De commissie heeft met toestemming van klager inzage gehad in enkele stukken uit zijn medische dossier die relevant zijn voor de beoordeling van de klacht.

Bij de klacht is een verzoek tot schorsing ingediend. Dit verzoek is op 19 mei 2021 door de klachtencommissie afgewezen voor zover het besluit 1) betrof; partijen zijn hiervan schriftelijk in kennis gesteld. Bij de mondelinge aanvulling op de klacht diende klager een tweede schorsingsverzoek in ten aanzien van besluit 2). Dit verzoek is op 21 mei 2021 door de klachtencommissie afgewezen; partijen zijn ook hiervan schriftelijk in kennis gesteld.

De hoorzitting heeft middels beeldbellen plaatsgevonden op 26 mei 2021, waarbij klager en verweerster in de gelegenheid zijn gesteld een mondelinge toelichting te geven. Klager werd hierbij ondersteund door <naam patiëntvertrouwenspersoon>, patiëntvertrouwenspersoon (hierna te noemen: de pvp) en <naam (ex)vriendin>, (ex)vriendin van klager. Verweerster werd ondersteund door <naam jurist>, jurist bij GGNet.

Het dictum van de uitspraak van de commissie is op 27 mei 2021 telefonisch en per e-mail aan partijen medegedeeld.

Ontvankelijkheid

De commissie oordeelt dat de klacht ontvankelijk is, op grond van art. 10.1 Wvggz jo. 10.3 sub x Wvggz en de klachtenregeling Wvggz van GGNet.

De klacht

Ten aanzien van onderdeel 1) het kamerprogramma.

Klager voert, zakelijk en verkort weergegeven het volgende aan. Hij is het niet eens met deze beslissing en stelt dat het besluit als een verrassing kwam. Klager kreeg geen waarschuwing vooraf en hij kreeg ook geen kans om zich te verbeteren. Ook is niet goed uitgelegd wat de reden/aanleiding voor het kamerprogramma is geweest. Vrijheden die bij het kamerprogramma horen worden niet aangeboden of ingekort door de verpleging. Klager vindt dat er geen rekening wordt gehouden met zijn situatie.

De maatregel is opgelegd naar aanleiding van uitlatingen van groepsgenoten en duurt inmiddels al erg lang, en is ook al verlengd met een week. Klager is van mening dat hij niet gehoord is en geen weerwoord heeft kunnen voeren en/of uitleg kunnen geven over de situatie. In de tussentijdse evaluatiegesprekken wordt hem gevraagd om op de situatie te reageren. Dat is volgens klager geen evaluatie. De maatregel voldoet niet aan de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit. Als er spanningen op de groep zijn, zijn er ook andere manieren om die op te lossen. Klager ziet een gedwongen vertrek van De Boog ten gevolge van de ontstane situatie niet als een verslechtering van zijn situatie.

De pvp stelt in haar toelichting op de klachten dat er feitelijk sprake is van insluiting en niet van beperking in de bewegingsvrijheid. Klager moet 24 uur per dag op zijn kamer verblijven en mag alleen onder strikte begeleiding van zijn kamer af, waarbij de verpleging beslist of dit toegestaan is of niet. Elke stap wordt gecontroleerd, zijn bewegingsvrijheid is in feite gestopt. De pvp betoogt dat de Wvvgz in het kader van vrijwillige opname met strafrechtelijke voorwaarden geen mogelijkheden biedt tot insluiting maar slechts beperking van de bewegingsvrijheid. Op grond hiervan is dit kamerprogramma in strijd met de wet.

Ten aanzien van 2) beperking communicatiemiddelen.

Klager zijn mobiele telefoon en laptop zijn ingenomen. Klager vindt deze beperking onterecht omdat de grond die voor de inname is gegeven, niet waar is. Er zou sprake zijn van stalking van zijn ex-vriendin maar de melding die zij hierover bij de politie heeft gedaan heeft zij weer ingetrokken. Het is ook nooit haar bedoeling geweest dat de politie iets met die melding zou doen. Zij is nog steeds zijn vriendin en zij wil graag contact met hem hebben. Klager is van mening dat ook deze beslissing niet voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Er zijn minder ingrijpende alternatieven voorhanden, zoals hem waarschuwen en in gesprek gaan met klager en zijn vriendin. Klager is nu totaal geïsoleerd van zowel het leven op de afdeling als van de buitenwereld.

Klager mag wel gebruik maken van de afdelingstelefoon maar kan daarmee qua externe communicatie niet alles doen wat hij wil en nodig acht.

Het verweer

In het verweer is, zakelijk en verkort weergegeven, het volgende naar voren gebracht.

Algemeen

Klager is op 10 februari 2021 binnen FPA de Boog geplaatst in het kader van bijzondere voorwaarden (art. 14a Sr) bij een veroordeling voor een zedendelict. Klager is bekend met een autismespectrumstoornis, een aandachtstekortstoornis, hyperactiviteit, overwegend onoplettend type en het vermoeden van hechtingsproblematiek. Klager is ontkennend ten aanzien van het delict en is in afwachting van zijn hoger beroep. Hij verwacht daarin vrijspraak te krijgen. Eerder verbleef klager in een forensische RIBW voor een andere veroordeling. Ook daar kwam geen goede samenwerking van de grond. De combinatie van problematiek maakt klager onmachtig in de communicatie. Er lijkt bij klager geen sprake te zijn van onwil, maar onmacht.

Vanaf het begin van de opname is er voortdurend discussie over behandeldoelen, het opvragen van zijn dossier, vragen om vrijheden, vragen om een andere behandelaar enzovoorts, waardoor er geen behandeling van de grond komt. Het lukt nauwelijks ergens overeenstemming over te bereiken.

Klager stelt dat zijn overtuigingskracht een van zijn sterke kanten is en daar waar hij niet kan overtuigen, formuleert hij klachten. Deze formele klacht is één van de vele klachten die door klager met de pvp, de klachtenfunctionaris, de manager van de Boog en anderen is gedeeld. Dit maakt de communicatie met klager extra gecompliceerd.

De beperkende maatregelen kunnen op grond van art. 9:9 Wvvgz worden opgelegd aan personen die op grond van art. 14 a Sr bij de Boog zijn opgenomen wanneer er sprake is van vrees voor ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid van betrokkene, of er is noodzaak voor het voorkomen van verstoring van de openbare orde of de veiligheid in de accommodatie, of ter voorkoming van strafbare feiten. Verweerster heeft de besluiten vooraf besproken met de Geneesheer-directeur en de juriste van GGNet.

Ten aanzien van 1) het kamerprogramma

Verweerster betreurt het dat het kamerprogramma voor klager als een verrassing kwam. Er hebben vele gesprekken in het teken gestaan van de communicatieproblemen. Het kamerprogramma is ingegaan op 12 mei 2021. Directe aanleiding was de (aanhoudende) spanning op de groep die de aanwezigheid van klager met zich meebracht. Op basis van klager zijn gedrag en uitlatingen van groepsgenoten is de inschatting gemaakt dat de situatie op de groep zou kunnen escaleren met risico's voor klagers veiligheid. Medepatiënten voelden zich lastig gevallen door klager en hij beïnvloedt hun behandeling in negatieve zin. Verweerster geeft voorbeelden hiervan.

Klager is niet aanspreekbaar op dit gedrag. Het kamerprogramma is ingesteld voor veiligheid van klager en om de rust binnen de groep te bewaren. Verweerster had er op gerekend dat er kort na 12 mei al een overplaatsing van klager naar een andere setting gerealiseerd zou worden. DJI is daar mee bezig maar het duurt allemaal veel langer dan verwacht en gewenst.

Zij is zich bewust dat een kamerprogramma grote impact op klager heeft en er wordt daarom zo flexibel als mogelijk is gezocht naar mogelijkheden dat hij toch wat vrijheid kan ervaren. Het komt voor dat klager iets wordt aangeboden, maar dat hij zelf aangaf andere bezigheden te hebben of nog niet klaar te zijn om mee te gaan. Gezien de strakke tijden waar de verpleging zich aan moet houden, is het dan niet mogelijk om de afspraak te verschuiven.

Verweerster weerspreekt dat er sprake is van insluiting in plaats van beperking in de bewegingsvrijheid. De kamer van klager is niet op slot, waardoor er niet wordt voldaan aan de definitie van insluiting.

Ten aanzien van 2) de beperking in communicatiemiddelen

Op 19 mei 2021 is besloten tot inname van de communicatiemiddelen. De aanleiding van dit besluit was de melding van de (ex)vriendin van klager bij de politie. Klager zou herhaaldelijk ongewenste contactpogingen hebben gedaan door haar steeds te bellen (stalking gedrag), uit te schelden en profielen op Instagram op haar naam te hebben aangemaakt. De communicatiemiddelen zijn daarop ingenomen ter voorkoming van een strafbaar feit. Ook nu de vriendin haar melding heeft ingetrokken, wil verweerster de beslissing tot inname van de communicatiemiddelen in stand houden. Verweerster ontving wisselende berichten van de (ex)vriendin in de afgelopen periode. Het is moeilijk in te schatten wat de situatie is.

Het is bekend dat klager altijd veel wil bellen en het zou stalking gedrag in de hand kunnen werken wanneer hij weer vrij de beschikking zou hebben over communicatiemiddelen.

Klager kan altijd de groepstelefoon gebruiken voor contact met zijn advocaat, pvp, justitiële autoriteiten en de klachtenfunctionaris. Voor overige contacten mag hij onder begeleiding gebruik maken van de groepstelefoon. Er is voldoende ruimte en gelegenheid voor klager om te bellen, maar niet zo vrij als het was.

Overwegingen en conclusies

De commissie komt, gelet op de stukken en het besprokene tijdens de hoorzitting, tot de volgende overwegingen en conclusies.

Ten aanzien van 1) de klacht over het kamerprogramma overweegt de commissie als volgt. Gebleken is dat er op inhoudelijk goede gronden voor is gekozen om klager te beperken in de bewegingsvrijheid. De commissie is het met verweerster eens dat het niet verantwoord te achten is klager vrijelijk op de afdeling te laten verblijven en hem in plaats daarvan een aangepast dagprogramma met minder vrije bewegingsruimte voor te schrijven. De omschreven interacties met groepsgenoten op de afdeling die kunnen escaleren en de afwijzende grondhouding van klager ten aanzien van al wat er wordt aangeboden, billijkt dat er is besloten is tot het opleggen van een kamerprogramma. Zwaarwegend hierbij is dat al besloten is de behandeling en het verblijf op de Boog te stoppen en het in casu nog gaat om overbrugging van de periode tot overplaatsing. Verweerster heeft aangegeven alles op alles te zetten om een overplaatsing binnen enkele dagen te laten plaatsvinden. Als er echter geen zorgaanbieder gevonden wordt dan zou het een overplaatsing naar de PI betreffen; dat lijkt verweerster, en de commissie is het daar mee eens, ingrijpender dan de huidige situatie.

Het feit dat gedurende de tijd dat het kamerprogramma loopt onderzocht is of er meer bewegingsvrijheid voor klager mogelijk is, door bijvoorbeeld begeleide activiteiten buiten en het gebruik van de comfort room, acht de commissie zorgvuldig. Dat ook deze voorgestelde aanpassingen niet naar tevredenheid van klager zijn, doet hier niet aan af. De commissie ziet in dit opzicht geen onzorgvuldigheden of mogelijkheden voor minder bezwarende alternatieven. Van insluiting, zoals door de pvp is aangevoerd, is naar oordeel van de commissie geen sprake. Om die redenen zal dit klachtonderdeel ongegrond worden verklaard.

Met betrekking tot 2) de klacht over de inname van communicatiemiddelen overweegt de commissie soortgelijk. Ook in dit kader kan de commissie op basis van de verstrekte informatie, het beeld van klager en hoe de samenwerking er tot dusver aan ontbroken heeft, de inschatting van verweerster volgen dat klager overgaat tot grensoverschrijdend gedrag zodra hij de vrije beschikking over zijn telefoon en laptop heeft. Ook nu de (ex)vriendin verklaard heeft dat zij haar melding bij de politie heeft ingetrokken, kan dit besluit in stand blijven gezien de inschatting dat stalking toch een reëel risico blijft vormen. Door de inname van de communicatiemiddelen is hier beter toezicht op te houden. Zowel klager zelf als de (ex)vriendin dienen behoed te worden voor het plegen van nieuwe strafbare feiten. Dit klachtonderdeel zal om die redenen ongegrond worden verklaard.

Oordeel

De commissie acht op grond van bovenstaande overwegingen beide klachtonderdelen **ongegrond**.

Op 26 mei 2021 vastgesteld door de commissie:

Mw. mr. L. Bos, voorzitter;

Dhr. G.V.J. Thomas, psychiater;

Mw. I. van de Gevel, cliëntvertegenwoordiger.

Namens de commissie:

i.o.

Mw. M.T. Averagesch-Wilbrink
ambtelijk secretaris

Verzonden d.d. 4 juni 2021

Tegen een uitspraak van de klachtencommissie kan op grond van art. 10:7 Wvvgz beroep worden ingesteld bij de Rechtbank binnen zes weken na kennisneming van de uitspraak.